

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W KRAKOWIE MOC AK

2019

W 2019 roku Muzeum prowadziło swoją działalność statutową, kontynuując dotychczasową pracę oraz inicjując nowe projekty. Frekwencja na dzień 25.11.2019 roku wyniosła **136 701** odbiorców, a łącznie z imprezami odbywającymi się poza siedzibą – **167 079** osób.

I. DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA

Wystawy czasowe

Liczba wystaw czasowych w 2019 roku: **24**, w tym: **4** duże wystawy, **4** wystawy Kolekcji w siedzibie MOC AK-u, **3** wystawy w Galerii Alfa, **3** wystawy w Galerii Beta, **3** wystawy w Galerii Re, **1** wystawa w Bibliotece MOC AK-u, **1** wystawa w MOC AK Café, **5** wystaw poza siedzibą Muzeum.

Wystawy w siedzibie Muzeum

Duże wystawy

- *Natura w sztuce* – kuratorzy: Delfina Jałowik, Maria Anna Potocka, Martyna Sobczyk, koordynator: Agnieszka Sachar, 26.4–29.9.2019
- *Guido Casaretto, Duchy materii* – kurator: Agnieszka Sachar, 24.10.2019–22.3.2020
- *II wojna światowa – dramat, symbol, trauma* – kuratorzy: Maria Anna Potocka, Martyna Sobczyk, koordynator: Mirosława Bałazy, 24.10.2019–22.3.2020
- *Wymazać hańbę! Artyści z kolekcji Sachsenhausen* – kuratorzy: Jürgen Kaumkötter, Agnes Ohm, koordynator: Mirosława Bałazy, 24.10.2019–12.1.2020

Wystawy w małych galeriach

Galeria Alfa

- *Łukasz Surowiec, Przyszodnia* – koordynator: Mirosława Bałazy, 30.5–9.6.2019
- *Beata Stankiewicz, Dziesięciu Żydów, którzy rozslawili Polskę* – kurator: Maria Anna Potocka, koordynator: Martyna Sobczyk, 28.6–22.9.2019

- **Wiesław Dymny, *Jestem ranny człowiek. Pisarz, aktor, malarz*** – kurator: Delfina Jałowik, 24.10.2019–15.3.2020

Galeria Beta

- **Michael Schmidt, *LEBENSMITTEL* (Miesiąc Fotografii w Krakowie 2019)** – kurator: Thomas Weski (Stiftung für Fotografie und Medienkunst mit Archiv Michael Schmidt), współpraca artystyczna: Laura Biellau, koordynatorzy: Joanna Gorlach, Mateusz Grymek, 26.4–16.6.2019
- **Herta Müller, *Tam gdzie nie można mówić. Słowo jako obraz, obraz jako słowo*** – kuratorzy: Delfina Jałowik, Jürgen Kaumkötter, 28.6–22.9.2019
- **Shinji Ogawa, *Wchodzę w każdą rzeczywistość*** – kurator: Delfina Jałowik, 24.10.2019–15.3.2020

Galeria Re

- **Anna Orłowska, *Pompier, błoto, socrokoko* (Miesiąc Fotografii w Krakowie 2019)** – koordynatorzy: Joanna Gorlach, Mateusz Grymek, 26.4–16.6.2019
- ***Młodzi z łódzkiej Szkoły Filmowej*** – kurator: Agnieszka Sachar, 28.6–22.9.2019
- **Mikołaj Smoczyński, *Ekspozycja prywatna*** – kurator: Martyna Sobczyk, 24.10.2019–15.3.2020

Biblioteka MOCAR-u

- **Dana Arieli, *Polski fantom*** – kurator: Marlena Nikody, 28.6–31.8.2019

MOCAR Café

- **Wolfgang Tillmans, *Vote Together***, 17–26.5.2019

Wystawy poza siedzibą Muzeum

- ***Witkacy. Genialny psycholog***, – kurator: Maria Anna Potocka, współpraca kuratorska: Delfina Jałowik, Instytut Polski w Berlinie, 22.2–29.3.2019
- **Herta Müller, *Im Heimweh ist ein blauer Saal*** – kuratorzy: Delfina Jałowik, Jürgen Kaumkötter, Centrum Sztuk Prześladowanych w Solingen, 11.3–9.6.2019

- **Witkacy. Genialny psychoholik** – kurator: Maria Anna Potocka, współpraca kuratorska: Delfina Jałowik, Instytut Polski w Wiedniu, 29.5–30.8.2019
- **Artysta na polu sztuki. Kolekcja MOC AK-u** – kurator: Monika Koziół, Litewskie Centrum Targowo-Kongresowe Litexpo w Wilnie, 30.5–2.6.2019
- **Witkacy. Genialny chuligan** – kurator: Maria Anna Potocka, współpraca kuratorska: Delfina Jałowik, Instytut Polski w Rzymie, 17.9–31.10.2019

Wystawy stałe w siedzibie Muzeum

- **Krystian Lupa, Live Factory 2: Warhol by Lupa** – koordynator: Betina Fekser (od 15.3.2016)
- **Biblioteka Mieczysława Porębskiego** – aranżacja: Jerzy Porębski (od 2011)

II. KOLEKCJA MOC AK-u

Wystawy Kolekcji MOC AK-u

- **Dorota Nieznańska, Przemoc i pamięć** – koordynator: Monika Koziół, współpraca: Dariusz Sitek, Aleksandra Wolter, 26.4–18.8.2019

W 1940 roku, po zlikwidowaniu Uniwersytetu Jagiellońskiego, Niemcy utworzyli w jego miejsce Institut für Deutsche Ostarbeit (IDO, Instytut Niemieckich Prac na Wschodzie). Nadrzędnym celem tej instytucji była wszechstronna analiza historycznych, antropologicznych i gospodarczych zasobów ziem polskich. Część projektów i badań IDO dotyczyła celów, które władze niemieckie chciały realizować w Europie Środkowej i Wschodniej po wojnie. Chodziło zarówno o politykę ekonomiczną, jak i etniczną: wydzielenie grup etnicznych oraz segregację podbitej ludności. Wykorzystana dokumentacja – odnosząca się głównie do górali podhalańskich i Łemków – pochodzi z Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz zbiorów Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Zdjęcia Łemków z materiałów ludoznawczych zostały wkomponowane w symboliczną formę ikonostasu karpackiego, co nadało każdej z postaci stygmat świętości. Fotografie Rusinów i górali podhalańskich poddanych badaniom rasowym przetworzono w technice ambrotypii na szkło. Umieszczono je za ikonostasem, w prezbiterium – miejscu najświętszym, niedostępnym dla wiernych. To wyraz szczególnej czci dla ukazanych na nich osób.

- ***Ruch jako materia sztuki*** – kurator: Dominika Mucha, od 28.6.2019

Na wystawie znalazły się wybrane obiekty i instalacje, w których szczególną rolę odgrywa ruch. We wszystkich pracach pełni on funkcję narzędzia spajającego przekaz i kreującego sens. Prezentowane są prace 16 artystów z Polski i zagranicy. Najstarsza pochodzi z 1959 roku, najnowsza – z 2017. Dzieła reprezentują odmienne problemy, rozwiązania medialne oraz kombinacje symboliczne.

- ***Design symboliczny. Kolekcja MOC AK-u*** – kurator: Maria Anna Potocka, od 28.6.2019

Artyści wszędzie szukają możliwości uprawiania sztuki, również na polu architektury i designu. Tradycyjnie są to dziedziny podporządkowane funkcji, a inwencja twórcza projektanta wpisuje się w nadrzędną zasadę użyteczności. Współcześni artyści wykorzystują relację inwencja – funkcja w sposób szczególnie przewrotny. Odrzucają – z pewnymi wyjątkami – funkcję praktyczną, natomiast wykorzystują jej symbolikę. Rzeczy zaczynają ludzi swoją praktycznością i równocześnie na nią nie pozwalają. Dzięki temu pojawia się przestrzeń rozgrywek ideowych.

- ***Stanisław Dróżdż Pojęciokształty*** – kuratorzy: Delfina Jałowik, Maria Anna Potocka, od 26.4.2019

Stanisław Dróżdż jest jednym z najważniejszych przedstawicieli polskiej sztuki konceptualnej oraz najwybitniejszym polskim poetą konkretnym. W 2003 roku reprezentował Polskę na weneckim Biennale. W 2019 roku przypada 80. rocznica urodzin i jednocześnie 10. rocznica śmierci artysty. Z tej okazji Muzeum prezentuje jego indywidualną wystawę, w całości złożoną z prac pochodzących z Kolekcji MOC AK-u. Tytuł *Pojęciokształty* to nazwa, którą artysta określał swoje prace. Czasami nadawał słowom i znakom formę przestrzenną, łącząc doświadczenie sensualne z intelektualnym. Dzięki temu ujawniał przenikanie się obu sfer.

Wywiady z artystami

W ramach opracowywania zbiorów MOC AK przeprowadza wywiady z artystami z Kolekcji, a od 2014 roku są one publikowane w czasopiśmie „MOC AK Forum”. Od 2016 roku opracowane nagrania rozmów z twórcami i osobami ze środowiska artystycznego są dostępne w Archiwum MOC AK-u. W roku 2019 przeprowadzono wywiady z Evelyn Loschy, Lukášem

Houdkiem, Łukaszem Surowcem i Guidem Casarettem. Wyprodukowano także 13 filmów na temat dzieł z Kolekcji MOC AK-u *Porozmawiajmy o sztuce!* według scenariusza Marii Anny Potockiej, z udziałem Anny Pijanowskiej i Ryszarda Starosty – aktorów Teatru Ludowego w Krakowie.

III. ARCHIWUM

Obecnie zbiory archiwalne liczą **30 608** obiektów. W Archiwum MOC AK-u znajduje się dziewięć zbiorów tematycznych: Artyści z Kolekcji, Grupa Krakowska, Galeria Krzysztofory, Marian Eile, Władysław Hasior, Mieczysław Porębski, Mikołaj Smoczyński, Krzysztof Wodiczko oraz bieżące archiwum Muzeum. W 2016 roku MOC AK otrzymał dotację Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pozwalającą na stworzenie nowej przestrzeni w budynku B, w której od 28 lutego 2017 roku udostępniane są zbiory archiwalne. W 2019 roku odbyło się w niej 9 kwerend studentów, doktorantów, muzealników i badaczy sztuki współczesnej.

Dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w latach 2017–2018 zrealizowano projekt „Cyfryzacja bezcennej kolekcji materiałów fotograficznych Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOC AK dla e-kultury i e-edukacji”. W 2018 roku ukończono proces digitalizacji 8500 klatek negatywów i diapozytywów z Archiwum MOC AK-u oraz 1200 autorskich odbitek fotograficznych Mikołaja Smoczyńskiego z Kolekcji Muzeum, które od 15 grudnia 2018 roku są dostępne na stronie WWW Muzeum.

Digitalizacja objęła zarówno skanowanie materiałów, jak i przygotowanie opisów metadanych. Digitalizacji poddawane były materiały z pięciu zbiorów archiwalnych (Artyści z Kolekcji, Marian Eile, Władysław Hasior, Mieczysław Porębski i Mikołaj Smoczyński). Wybrany materiał stanowi w dużej mierze dokumentację działań efemerycznych. Część z fotografii nigdy nie była reprodukowana i pokazuje nieznaną dotąd stronę twórczości artystów, przyczyniając się do wzbogacenia wiedzy o nich. Dodatkowo dzięki realizowanej w ramach wniosku rozbudowie architektury baz danych do inwentaryzacji i udostępniania online Kolekcji Muzeum wzbogaciło się o profesjonalny system serwerów zabezpieczających zbiory cyfrowe.

Użyczenia z archiwum oraz udostępnienia fotografii do publikacji w 2019 roku: **18**

IV. KONSERWACJA

MOC AK dysponuje pracownią konserwacji sztuki współczesnej. Konserwacja dzieł z Kolekcji koncentruje się na ich zabezpieczaniu i zapewnianiu im odpowiednich warunków ekspozycji oraz magazynowania. Przede wszystkim jednak gromadzimy wszelkie informacje dotyczące warsztatu i sposobu pracy artystów, doboru materiałów i mediów oraz stosunku twórców do procesów starzenia się i degradacji ich prac. Na podstawie tych informacji ustalamy zakres dopuszczalnych zabiegów konserwatorskich. Wobec różnorodności sztuki współczesnej (od dzieł wykorzystujących zróżnicowane materiały i nowatorskie sposoby ich łączenia przez formy niematerialne, o ograniczonej trwałości lub nietrwałe po formy wyrazu artystycznego pozbawione w ogóle podstawy materialnej) konserwacja dzisiejszej sztuki nabiera zupełnie innego znaczenia niż podobna działalność w przeszłości.

Działania w 2019 roku:

- nadzory konserwatorskie nad transportami, montażami i demontażami wystaw, opracowanie i weryfikacja stanów zachowania;
- aranżacja i reinstalacja wieloelementowych dzieł w ramach przygotowania wystaw czasowych oraz wystaw Kolekcji na podstawie projektów lub instrukcji pozyskanych od artystów: Lauren Fensterstock *Bezbarwne pole*, Teresa Murak *Trzeci zasiew*, Józef Szajna *Reminiscencje*, Mirosław Bałka *BlueGasEyes*, Noel Harding *Minutę po*;
- konserwacja dzieł z Kolekcji: Leopold Kessler *Surrogate City Bike Station*, Stanisław Dróżdż *Między*, Evelyn Loschy *Rzeźba kinetyczna #4*, Walid Siti *Koło fortuny*, Kuba Bąkowski *Lekki w eterze*, Danny Devos *Spider from Katowice*, Krzysztof M. Bednarski *Czytanie „Kapitału”*;
- konserwacja dzieł wypożyczonych na wystawy czasowe do Muzeum: Wiesław Dymny *Piwnica karmiąca*, Kathleen Vance *Podróżujący krajobraz*, Łukasz Surowiec *Hujowa Górka*, Kraków Płaszów, Witek Orski *Dziura w ziemi*, Dorota Podlaska *Czekoladki smaczne i zdrowe*, Guido Casaretto *Skalowanie*;
- wykonanie ram i opraw do dzieł o szczególnych wymagach konserwatorskich;
- spotkania ze studentami dotyczące specyfiki muzeum sztuki współczesnej z perspektywy konserwatora – w aspekcie muzealnictwa, ochrony dóbr kultury, historii sztuki, konserwacji sztuki współczesnej;

- wykłady na zaproszenie Polskiego Stowarzyszenia Inwentaryzatorów Muzealnych na okoliczność zjazdów Stowarzyszenia, dotyczące konserwacji sztuki współczesnej (Muzeum Śląskie w Katowicach, Muzeum Historii Żydów Polskich Polin).

V. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I ORGANIZACJA WYDARZEŃ W MUZEUM

MOC AK realizuje różnorodne projekty edukacyjne oraz zaangażowane społecznie. Poprzez swoją działalność stara się upowszechniać ideę społeczeństwa otwartego na sztukę, w którym każdy, bez względu na wiek czy status społeczny, może wziąć udział w rozmowie na jej temat. Projekty edukacyjne mają na celu danie uczestnikom możliwości eksplorowania świata sztuki współczesnej oraz spróbowania własnych sił w działaniach twórczych.

Nowe projekty:

- **Muzeum u Ciebie** – wystawa sztuki współczesnej w autobusie MOC AK-u

Autobus zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz pełni funkcję wystawy, złożonej z prac 23 współczesnych polskich i zagranicznych artystów (fotografii, wideo oraz niewielkich instalacji, zaaranżowanych przez twórców w gablotach). W 2019 roku testowaliśmy uczestnictwo w wydarzeniach różnego typu: od imprez masowych (festiwale) po wizytę w szkole podstawowej. Trasy i program ujęte są w poniższej tabeli.

Data	Lokalizacja	Liczba odbiorców
14–21.7.2019	Lanckorona: Festiwal Terra Artis Program dodatkowy: warsztaty <i>Sztuka a muzyka</i> , akcja inspirowana <i>Drzewem wiadomości</i> Oskara Dawickiego – warsztaty oraz posadzenie jabłonki, otwarta strefa edukacji	710
17–18.8.2019	Kraków: Krakow Live Festival Program dodatkowy: <i>Radość życia!</i> – akcja fotograficzna inspirowana pracą Natalii LL, warsztaty <i>Wielorazówka</i>	2198
21.9.2019	Kraków: Festiwal Kombinat Kultury w Nowohuckim Centrum Kultury	283

	Program dodatkowy: otwarta strefa edukacji z materiałami do własnej pracy	
14.11.2019	Wadowice: Wizyta na zaproszenie Szkoły Podstawowej nr 5 Program dodatkowy: 12 spotkań warsztatowych dla dzieci z klas IV–VIII inspirowanych <i>Drzewem wiadomości</i> Oskara Dawickiego	300
19–20.2019	Kraków: Open Eyes Economy Summit	100
Łącznie		3591

▪ **Słownik. Warsztaty z syryjską poetką Kholoud Charaf**

Warsztaty translatorsko-rysunkowe wprowadzające w język i kulturę arabską. W efekcie tych spotkań powstało już ponad 600 haseł-rysunków do *Słownika polsko-arabskiego*. Warsztaty odbywały się w Muzeum, podczas Pikników Krakowskich, a także w Łodzi oraz w Szwecji: Sztokholmie i Lundzie. Zorganizowano także trzy odsłony warsztatów filmowych dla młodzieży prowadzonych przez Annę Pichurę, podczas których powstały hasła w formie filmów. Prezentacja projektu zainauguruje działalność sali edukacyjnej MOC AK-u w styczniu 2020 roku.

▪ **Po prostu sztuka. Projekt dla osób z niepełnosprawnością intelektualną**

Projekt służył poszerzeniu oferty Muzeum dla gości z niepełnosprawnością intelektualną poprzez organizację czterech spotkań warsztatowych poświęconych dziełom z Kolekcji MOC AK-u, ośmiu oprowadzań oraz warsztatów z udziałem artystki Małgorzaty Markiewicz. W ramach projektu powstały teksty łatwe w czytaniu i zrozumieniu, przewodnik po Muzeum skierowany do osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich opiekunów, a przede wszystkim (we współpracy z Kołem Studenckim Wzornictwa Prototyp) nowe narzędzie dla edukatorów – **mobilna tablica w formie szafy**, pozwalająca podsumować wizytę w Muzeum oraz transportować materiały.

▪ **Dyskusyjny klub czytelniczy *Sztuka opowieści***

Sztuka opowieści to comiesięczne spotkania dotyczące książek, które w literacki sposób podejmują temat sztuki. Ich celem jest swobodna, niehierarchiczna dyskusja o współczesnej

kulturze i zawiązanie społeczności czytelników. Pierwsza odsłona cyklu skupiała się na obrazie artystek w prozie pisanej przez kobiety.

▪ **Otwarte oprowadzania w językach obcych**

Do oferty wprowadzono regularne, otwarte dla publiczności oprowadzania w językach obcych (angielski, francuski, hiszpański, rosyjski, ukraiński) dla turystów oraz krakowskiej społeczności ekspatów.

▪ **Nowa przestrzeń edukacyjna**

W styczniu 2020 roku otworzymy nową salą edukacyjną w budynku B (obecnie trwa jej aranżacja), połączoną z Biblioteką MOC AK-u. Przestrzeń ta pozwoli na organizację kameralnych wydarzeń o charakterze warsztatowym i seminaryjnym. Sala dostępna w godzinach otwarcia Biblioteki będzie także miejscem do twórczego spędzania czasu przez indywidualnych zwiedzających. Dodatkowo powiększona zostanie czytelnia.

Oferta edukacyjna:

- **program towarzyszący wystawom czasowym:** rozwinięcie oferty **lekcji muzealnych** poprzez zróżnicowanie zajęć i dostosowanie ich do potrzeb różnych grup wiekowych, realizacja specjalnie zaprojektowanych lekcji muzealnych do wystaw czasowych (pięć nowych scenariuszy zajęć), **warsztaty rodzinne, oprowadzania tematyczne oraz z udziałem artystów** (między innymi Dany Arieli, Guida Casaretta, Shinjiego Ogawy, Anny Orłowskiej); **działania na rzecz dostępności** – oprowadzania z tłumaczeniem na język migowy, trasy zwiedzania dla osób z niepełnosprawnością wzroku;
- publikacja nowego **zeszytu z serii Twórcza Kolekcja** przybliżającego poprzez zadania prace Mai Gold, Dietricha Helmsa, Jerzego Kosalki i Teresy Murak;
- program comiesięcznych **autorskich warsztatów inspirowanych książkami dla dzieci:** warsztaty rodzinne *Aktywne czytanie* (dla osób w wieku 4–6 lat), *Zabawy z książką* (dla osób w wieku 8–12 lat);
- **działania edukacyjne zaangażowane społecznie:** towarzysząca wystawie *Natura w sztuce* akcja szycia woreczków wielokrotnego użytku *Wielorazówka* (16 spotkań,

podczas których uszyto około 700 woreczków), współpraca z Polską Akcją Humanitarną;

- oferta wartościowego **spędzania czasu wolnego**: specjalne warsztaty przygotowywane na czas ferii i wakacji, udział w **imprezach plenerowych** (Pikniki Krakowskie) oraz organizacja **wydarzeń**, na przykład wymiany książkowej Drugie Życie Książki (ponad 100 uczestników i 500 wymienionych publikacji), organizacja **działań charytatywnych** (między innymi Piknik Fundacji „O Zdrowie Dziecka” dla rodzin z dziećmi chorymi na fenyloketonurię);
- współpraca z organizacjami i inicjatywami z **Zabłocia** w zakresie działań animacyjnych, kwerendy do publikacji o tej części miasta;
- **stała oferta warsztatów i oprowadzań w języku polskim oraz językach obcych** (angielski, francuski, hiszpański, rosyjski, ukraiński) dla indywidualnych zwiedzających oraz dla grup zorganizowanych; cykl otwartych dyskusji o sztuce *Art Café* w językach polskim, angielskim i ukraińskim.

Wokół edukacji

- **umacnianie współpracy z uczelniami** *Porozmawiajmy o edukacji!*, **wizyty studyjne**, prowadzenie zajęć połączonych z oprowadzaniem dla studentów różnych specjalności, rozwój **programu praktyk i staży** studenckich oraz pobytów badawczych (stypendystka Fundacji Fulbrighta, program *Grasz o staż* – 2 osoby); użyczenie przestrzeni na potrzeby zajęć uniwersyteckich odbywających się w Muzeum; **współorganizacja wydarzeń** (na przykład Dnia Wolnej Sztuki) we współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie;
- **szkolenia dla pracowników i edukatorów** z pracy z osobami z niepełno-
sprawnościami; wizyty studyjne w innych krakowskich instytucjach kultury;
- czasopismo „**MOC AK Forum**” – stały dział poświęcony edukacji;
- udzielanie **wywiadów na temat edukacji** na potrzeby projektów badawczych i prac naukowych;
- **nagrody**: warsztaty *Aktywne czytanie* – nominacja w plebiscycie Słoneczniki 2019 portalu „Czas Dzieci” za najbardziej rozwojową inicjatywę w kategorii Język.

Rodzaj wydarzenia	Liczba wydarzeń	Liczba uczestników
Oprowadzania	158	3299
Lekcje muzealne	83	1884
Warsztaty i wizyty studyjne	70	1709
Wykłady, koncerty, spotkania	35	2777
Wydarzenia edukacyjne poza siedzibą Muzeum (warsztaty)	26	5107
ŁĄCZNIE	372	14776

Wydarzenia (spotkania, debaty, pokazy filmowe)

W 2019 roku MOC AK kontynuował organizację wydarzeń propagujących ideę muzeum-forum, miejsca spotkań i dyskusji oraz przecinania się różnych obszarów kultury, z naciskiem na upowszechnianie znaczenia sztuki współczesnej. Linia programowa wydarzeń pozawystawienniczych dotyczyła przede wszystkim organizacji i współorganizacji zróżnicowanych pod względem tematycznym spotkań autorskich, wykładów, paneli dyskusyjnych, debat i pokazów filmowych. Spośród licznych projektów warto wymienić: cieszące się dużą popularnością **kino letnie** – 9 seansów filmowych na dziedzińcu Muzeum, towarzyszących wystawie *Natura w sztuce* i cotygodniowe **pokazy prac wideo z Kolekcji MOC AK-u Czwartki z Kolekcją**, a także współorganizację licznych **koncertów** – między innymi **Sinfonietta Cracovii** – w przestrzeniach ekspozycyjnych.

MOC AK brał udział w następujących wydarzeniach lokalnych i ogólnopolskich: Drugie Życie Książki, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich, Dzień Wolnej Sztuki, Festiwal Funduszy Europejskich, Miesiąc Fotografii w Krakowie, Noc Bibliotek, Noc Jazzu, Noc Księgarń, Noc Muzeów, Open Eyes Economy Summit, Pikniki Krakowskie.

VI. BIBLIOTEKA

Biblioteka MOC AK-u poszerza pole interpretacji sztuki współczesnej, ukazując ją w kontekście współczesnej humanistyki. Uwidacznia się to zarówno w profilu księgozbioru, jak i proponowanych dyskusjach, projektach edukacyjnych i artystycznych oraz wystawach. Biblioteka MOC AK-u, jako jedyna tego rodzaju instytucja w Polsce, udostępnia księgozbiór także w formie wypożyczeń, ma również najdłuższe godziny otwarcia spośród bibliotek muzealnych. Ważną częścią działalności Biblioteki MOC AK-u i nieustającą inspiracją dla niej jest pozostająca pod jej opieką stała wystawa – Biblioteka Mieczysława Porębskiego.

- Liczba pozycji w księgozbiorze: **17 271**
- Liczba książek skatalogowanych w 2019 roku: **453**
- Liczba wypożyczeń w 2019 roku: **1517**
- liczba gości Biblioteki w 2019 roku do 1.10.2019: **5000**

Działalność w 2019 roku

- rozwój podstawowej działalności Biblioteki: regularne gromadzenie, opracowywanie i konserwacja zbiorów, pomaganie czytelnikom i badaczom w kwerendzie, wymiana publikacji i dubletów z innymi instytucjami (około 40 stałych partnerów), realizacja wypożyczeń międzybibliotecznych;
- Biblioteka jako archiwum instytucji: tworzenie księgozbiorów specjalnych do wszystkich wystaw czasowych i wydarzeń mających miejsce w Muzeum, udostępnianie ich w formie bibliografii tematycznych w internecie, poszerzanie księgozbioru na temat artystów Kolekcji MOC AK-u;
- organizacja czytelni książek o fotografii oraz pokazu książek fotograficznych z Polski, Czech, Słowacji i Węgier w ramach festiwalu Paper Lust (maj 2019);
- Biblioteka jako miejsce otwarte: jedyna krakowska biblioteka otwarta dla czytelników przez całe lato.

VIII. PUBLIKACJE

W 2019 roku Muzeum kontynuowało działalność wydawniczą. W bieżącym roku ukazało się **9** publikacji książkowych oraz zeszyt edukacyjny z serii Twórcza Kolekcja. Wkrótce ukazać się 15. numer czasopisma „MOC AK Forum” – *Warunki naturalne*, a także publikacja

poświęcona Wiesławowi Dymnemu oraz drugie wydanie książki Wilhelma Brassego *Fotograf. 3444. Auschwitz 1940–1945..*

Szczegółowa lista publikacji:

- *Boris Lurie. Pop-art po Holokauście* – katalog wystawy w języku polskim i angielskim (288 s.), uzupełniony o film DVD zawierający wspomnienie Gertrude Stein o artyście;
- *Muntean/Rosenblum. Ranny, który może chodzić* – katalog wystawy w języku polskim i angielskim (128 s.);
- *Maria Anna Potocka, Zofia Posmysz. Die Schreiberin. 7566. Auschwitz 1942–1945*, przeł. Andreas Volk – publikacja w języku niemieckim (138 s.), uzupełniona o film DVD zawierający świadectwo Zofii Posmysz;
- *Krzysztof M. Bednarski. Karol Marks vs Moby Dick. Analiza formy i rozbiórka idei* – katalog wystawy w języku polskim i angielskim zawierający szczegółowy wykaz wystaw i bibliografię dotyczącą twórczości artysty (408 s.);
- *Herta Müller. Tam, gdzie nie można mówić. Słowo jako obraz, obraz jako słowo* – katalog wystawy w języku polskim, angielskim i niemieckim (296 s.);
- *Natura w sztuce* – katalog wystawy w języku polskim i angielskim (256 s.);
- *Beata Stankiewicz. Dziesięcioro Żydów, którzy rozslawili Polskę* – katalog wystawy w języku polskim i angielskim (136 s.);
- *Michel Kichka, Falafel na ostro*, przeł. Karolina Czerska – powieść graficzna w języku polskim (92 s.);
- *Guido Casaretto. Duchy materii* – katalog wystawy w języku polskim i angielskim (160 s.).

Dystrybucja publikacji

MOC AK Bookstore dystrybuuje publikacje Muzeum w najważniejszych instytucjach kultury w całym kraju. Współpracuje także z najlepszymi w Polsce księgarniami, takimi jak: Główna Księgarnia Naukowa w Warszawie, Główna Księgarnia Naukowa w Krakowie, BookOff i wiele innych. Pismo „MOC AK Forum” jest sprzedawane w księgarniach i salonach prasowych w całej Polsce, również w salonach Empik (dział Sztuka). Wydawnictwa MOC AK-u są dostępne także u ogólnopolskich dystrybutorów książek, takich jak Azymut

oraz Motyle Książkowe, dzięki czemu mogą być sprzedawane również przez małe i niezależne księgarnie.

IX. MOC AK BOOKSTORE I BUNKIER BOOKSTORE MOC AK

MOC AK Bookstore to księgarnia artystyczna specjalizująca się w krytyce sztuki, filozofii, a także wydawnictwach z zakresu fotografii, designu, mody, filmu, muzyki i architektury. Słynie z rozbudowanych sekcji komiksu oraz publikacji dla dzieci. W ofercie znajduje się kilkadziesiąt tytułów prasowych. Prowadzona jest także sprzedaż reprodukcji dzieł z Kolekcji MOC AK-u oraz przedmiotów artystycznych tworzonych przez artystów. Bieżąca oferta MOC AK Bookstore wiąże się z wydarzeniami i wystawami odbywającymi się w Muzeum.

Bunkier Bookstore MOC AK to księgarnia-siostra MOC AK Bookstore, która oprócz książek o sztuce w dużej mierze koncentruje się na literaturze współczesnej, zarówno polskiej, jak i zagranicznej. Oprócz pełnej oferty Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier księgarnia ma również rozbudowaną sekcję książek dla dzieci i poezji oraz bogatą kolekcję komiksów. W starannie zaprojektowanej przestrzeni wydzielone zostało specjalne miejsce na prowadzenie warsztatów i spotkań z autorami.

Działalność księgarni w 2019 roku

- Pod koniec 2018 roku MOC AK Bookstore zajął trzecie miejsce w plebiscycie na najlepszą księgarnię Krakowa organizowanym przez Krakowskie Biuro Festiwalowe w ramach projektu Kraków Miasto Literatury UNESCO, uzyskując znak jakości na rok 2019.
- Najważniejszym zadaniem zrealizowanym w 2019 roku było zaprojektowanie przestrzeni, oferty oraz otwarcie Bunkier Bookstore MOC AK, mieszczącego się przy Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier.
- W 2019 roku MOC AK Bookstore zaprojektował, wyprodukował i wprowadził do sprzedaży kilkanaście nowych gadżetów z logotypem Muzeum i przedmiotów artystycznych. Były to między innymi ręczniki plażowe z reprodukcją prac Azade Köker z wystawy *Natura w sztuce*, podkładki pod mysz komputerową, magnesy, T-shirty, podkładki pod kubki itp. z reprodukcjami prac takich artystów jak Rafał Borcz i Maya Gold. Dodatkowo wyprodukowaliśmy i wprowadziliśmy do sprzedaży

obiekt będący reprodukcją pracy Jerzego Koszałki *Żegnam Państwa*. Wprowadziliśmy też do oferty *Kolekcję prywatną*, czyli serię wydruków prac z Kolekcji MOC AK-u.

- Księgarnia utrzymuje stały kontakt z przedstawicielami najważniejszych polskich i zagranicznych wydawnictw, na bieżąco uzupełnia ofertę o nowości wydawnicze z Polski i zagranicy. Na indywidualne życzenie klientów sprowadza pozycje spoza stałej oferty, przygotowuje rozeznania rynku i wyceny list bibliograficznych.

W 2019 roku zespół MOC AK Bookstore reprezentował Muzeum na następujących imprezach branżowych: 10. Warszawskie Targi Książki, 5. Śląskie Targi Książki w Katowicach, 23. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie, Gdańskie Targi Książki, Targi Książki w Białymstoku, 30. Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier w Łodzi, Festiwal Książki w Opolu, Targi „Niech Żyje Komiks!” i Festiwal Literacki w Zakopanem.

X. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

Integralną częścią każdego projektu są działania komunikacyjne, a w konsekwencji również promocyjne. Aby wypełniać misję skutecznego upowszechniania sztuki w społeczeństwie przyjętą przez Muzeum, pracujemy nad dotarciem z informacjami o działalności MOC AK-u do różnych grup odbiorców, między innymi poprzez:

- **druki** (plakaty, citylighty, programy wystaw czasowych, afisze, ulotki, bannery, foldery);
- **media społecznościowe** (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) – konta MOC AK-u znajdują się w czołówce najbardziej popularnych kont wśród polskich muzeów oraz instytucji kultury;
- **strona WWW** – informacje o wszystkich projektach umieszczane są na stronie internetowej Muzeum; na bieżąco aktualizujemy wersję polską i angielską strony, podstawowe wiadomości o MOC AK-u prezentowane są także w językach francuskim, włoskim, hiszpańskim, niemieckim i rosyjskim;
- **e-mail marketing** – regularna wysyłka newsletterów oraz mailingów prasowych;
- **nośniki multimedialne** w Muzeum – systematyczna aktualizacja, zapowiedzi wydarzeń, informowanie o bieżących projektach;
- **współpraca z youtuberami, blogerami, influencerami** – twórcami treści w internecie;

- **budowanie sieci współpracy** z partnerami wydarzeń, patronami medialnymi, potencjalnymi sponsorami (między innymi Uniwersytet Jagielloński, MPK Kraków, Krakow Live Festival, Booking.com);
- **organizowanie konferencji prasowych** w związku z otwieranymi wystawami i projektami Muzeum;
- **przyjmowanie dziennikarzy i autorytetów ze świata sztuki** (krytyków, kuratorów, artystów);
- **aranżowanie wywiadów i materiałów medialnych dotyczących Muzeum** – media lokalne, ogólnopolskie i międzynarodowe (między innymi „Alma Mater”, ArtReview, Bavarian Broadcasting, „Chidusz”, Chilli Zet, „Harper’s Bazaar”, „Kraków”, „Pismo. Magazyn Opinii”, Radio Kraków, RMF Classic, RMF FM, TVP Kultura);
- **reklamy w mediach tradycyjnych** (prasa, radio) oraz portalach internetowych.

MOC AK w internecie	DANE z 20.11.2019	ZMIANA w stosunku do 2018 roku
Facebook MOC AK-u	67 318 obserwujących	↑ 7%
Twitter MOC AK-u	4277 obserwujących	↑ 13%
Instagram MOC AK-u	24 452 obserwujących	↑ 23%
	45 383 zdjęć z hasztagiem #mocak	↑ 22%
Instagram MOC AK Bookstore	3986 obserwujących	↑ 6%
Facebook MOC AK Bookstore	5173 fanów	↑ 10%
Facebook Biblioteki MOC AK-u	1089 fanów	↑ 51%
YouTube	321 filmów	↑ 31 nowych filmów

MUZEUM
SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
W KRAKOWIE

MOC AK

MUSEUM
OF CONTEMPORARY ART
IN KRAKOW

UL. LIPOWA 4
30-702 KRAKÓW
POLAND
TEL. +48 12 263 40 00
+48 12 263 40 03
FAX +48 12 257 10 34

OFFICE@MOC AK.PL
WWW.MOC AK.PL

	1240 subskrypcji	↑ 14%
	398 395 wyświetleń wszystkich filmów	↑ 12%
Strona WWW Muzeum	1 117 531 odsłon	↑ 8,3%
	266 240 użytkowników	↑ 12%

Udział poszczególnych mediów	Prasa drukowana	Internet	Radio i telewizja	Łącznie
Informacje prasowe o MOC AK-u ¹	194	1783	163	2140
Informacje prasowe o dyrektor Marii Annie Potockiej ²	49	394	71	514
Łączna liczba wszystkich wzmianek medialnych o Muzeum w 2019 roku				2654

Czasopisma najczęściej piszące o MOC AK-u: „Dziennik Polski”, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Krakowska”, „Rzeczpospolita”, „Kurier Szczeciński”, „Nasze Miasto”, „Dziennik Gazeta Prawna”, „Tygodnik Podhalański”, „Fakt”

Nagroda Marka Radia Kraków dla wystawy *Natura w sztuce*

¹ Dane z okresu 1.12.2018–20.11.2019 roku według raportu firmy Newton Media sp. z o.o.; monitorowane hasło: Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOC AK.

² Dane z okresu 1.12.2018–20.11.2019 roku według raportu firmy Newton Media sp. z o.o.; monitorowane hasło: Maria Anna Potocka.

XI. DOFINANSOWANIE POZYSKANE ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH

W 2019 roku MOCAK z programu **Narodowe Kolekcje Sztuki Współczesnej** pozyskał z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotację na rozwój Kolekcji w wysokości 1 000 000 złotych. Projekt *Po prostu sztuka* – działania edukacyjne MOCAK-u na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dofinansowało kwotą 13 000 złotych w programie **Kultura Dostępna**. Do sponsorów Muzeum należy też **Krakowski Holding Komunalny**, który wsparł kwotą 12 300 złotych działania towarzyszące wystawie *II wojna światowa – dramat, symbol, trauma*. Do 2020 roku trwa realizacja projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego z działania 2.1.2. pod tytułem „Cyfryzacja bezcennej kolekcji materiałów fotograficznych MOCAK-u dla e-kultury i e-edukacji”.